

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

5 Απριλίου 2011

**Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Μάρτιος 2011**

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **4 Μαΐου 2011**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τον Μάιο του 2010, τα στοιχεία των ερευνών των επιχειρήσεων για το οικονομικό κλίμα, ταξινομούνται πλέον σύμφωνα με τη νέα ταξινόμηση NACE Rev. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αντιστοιχεί στην εθνική ΣΤΑΚΟΔ 08. Οι αλλαγές που έχουν γίνει, οδήγησαν σε αναταξινόμηση κάποιων επιχειρήσεων από τον ένα τομέα στον άλλο (π.χ. από υπηρεσίες σε εμπόριο, κτλ).

Από τον Φεβρουάριο του 2011 η Ευρ. Επιτροπή αναθεώρησε το σύνολο της χρονοσειράς προς τα πίσω, με αποτέλεσμα να μην παρουσιάζονται πλέον ασυνέχειες σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Όμως οι τιμές των δεικτών έχουν αλλάξει σε σχέση με τα προηγούμενα δελτία συγκυρίας.

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Σταθερότητα κλίματος στην ΕΕ, ήπια κάμψη στην Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος τον Μάρτιο παραμένει στα επίπεδα του Φεβρουαρίου στην **Ευρωπαϊκή Ένωση**, στις 107,4 μονάδες, ενώ περιορίζεται οριακά κατά 0,6 μονάδες στην **Ευρωζώνη** και διαμορφώνεται στις 107,3 μονάδες. Η μικρή αυτή μείωση προέρχεται από τη σταθεροποίηση του κλίματος στη Βιομηχανία και την υποχώρηση στους υπόλοιπους τομείς και την καταναλωτική εμπιστοσύνη. Στην ΕΕ, η Βιομηχανία και οι Υπηρεσίες παραμένουν σε ανοδική τροχιά, αντισταθμίζοντας τις αρνητικές μεταβολές στους υπόλοιπους τομείς και στους καταναλωτές. Συγκεκριμένα, στη **Βιομηχανία**, το κλίμα ανακάμπτει κατά 0,6 μονάδες στην ΕΕ, αλλά παραμένει σταθερό στην Ευρωζώνη, με τη διαφορά αυτή μεταξύ των δύο ζωνών να οφείλεται στη βελτίωση του κλίματος στο Ην. Βασίλειο (+3 μονάδες). Στις **Υπηρεσίες**, ο σχετικός δείκτης αυξήθηκε και εδώ οριακά στην ΕΕ (0,6 μονάδες), αλλά μειώθηκε στην Ευρωζώνη (-0,4 μονάδες). Στις **Κατασκευές**, τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη, ο δείκτης κλίμα μειώθηκε κατά -1,6 και -0,8 μονάδες αντίστοιχα, αντισταθμίζοντας εν μέρει τη βελτίωση του Φεβρουαρίου, αλλά παραμένοντας σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Πτώση σημειώνεται και στο **Λιανικό Εμπόριο**, οριακή στην ΕΕ και ήπια στην Ευρωζώνη (-0,3 και -1,3 μονάδες αντίστοιχα) ενώ τέλος, η **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη** επιδεινώνεται και στις δύο ζώνες, κατά -0,4 και -0,6 αντίστοιχα. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται αμφότεροι στις 6,5 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* περιορίζονται ελαφρά και στις δύο ζώνες, ενώ αντίθετα οι αρνητικές *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών* αμβλύνονται ήπια σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* υποδηλώνουν ελαφρώς μεγαλύτερη ρευστοποίηση και κινούνται πλέον σε αρνητικά επίπεδα και στις δύο ζώνες.

- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται αντίστοιχα στις 10,4 και 10,8 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* περιορίζονται οριακά στην Ευρωζώνη, αλλά αυξάνονται στην ΕΕ, ενώ οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* υποχωρούν κατά 2 περίπου μονάδες και στις δύο ζώνες. Τέλος, ανοδικά κινούνται αυτόν το μήνα οι *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης*, ελαφρώς περισσότερο στην ΕΕ.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο σχετικός δείκτης περιορίζεται στις 0,5 μονάδες στην ΕΕ και στη -1,5 μονάδα στην Ευρωζώνη. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* υποχωρούν κατά 1 μονάδα και στις δύο ζώνες, ενώ εκείνες *για τα αποθέματα* αυξάνονται κατά 2 και 4 περίπου μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Τέλος, οι *προβλέψεις για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες* ενισχύονται κατά 2 και 1 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, οι σχετικοί ευρωπαϊκοί μέσοι όροι επιδεινώνονται στις -27,2 και -25 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Από τους επιμέρους δείκτες δραστηριότητας, περιορίζονται ελαφρά και στις δύο ζώνες οι *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών*, ενώ οι αντίστοιχες *για την απασχόληση το επόμενο 12μηνο* υποχωρούν ελαφρά στην ΕΕ, αλλά παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	66,9 Μαρ-09	113,8 Ιουν-07	99,3	108,29	111,15	93,45	79,64	101,63				
Ευρωζώνη	69,6 Μαρ-09	113,0 Ιαν-01	98,5	107,11	109,39	93,70	80,68	100,84				
Ελλάδα	67,2 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,7	104,15	108,05	95,63	76,26	75,08				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	96,3	97,9	99,9	101,1	100,0	100,1	102,1	103,2	103,6	104,0	105,2	106,3
Ευρωζώνη	95,4	95,8	98,0	100,1	98,3	99,0	101,2	102,2	103,4	104,3	105,6	106,9
Ελλάδα	81,7	78,5	76,3	75,8	70,2	71,8	73,9	75,1	74,3	74,9	74,8	73,7
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,8	107,2	107,4									
Ευρωζώνη	106,8	107,9	107,3									
Ελλάδα	76,1	79,4	78,4									

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

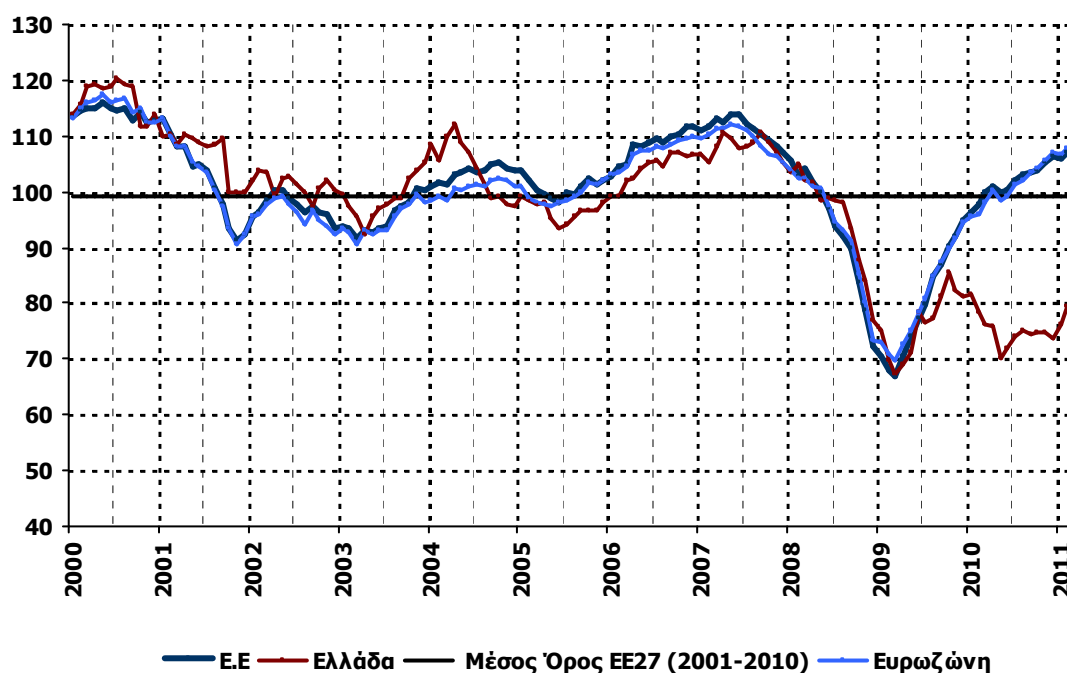
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -12,8 και -10,6 μονάδες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι επιμέρους δείκτες υποχωρούν όλοι, εκτός των *προβλέψεων των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας*, όπου

καταγράφεται πτώση κατά 1 μονάδα και στις δύο ζώνες. Από την άλλη πλευρά, οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο* διευρύνονται οριακά και στις δύο ζώνες, ενώ η επιδείνωση στις *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας* είναι ελαφρώς μεγαλύτερη. Οριακή υποχώρηση σημειώνεται και στην *πρόθεση για αποταμίευση το επόμενο 12μηνο* στην ΕΕ, ενώ στην Ευρωζώνη η μείωση είναι εντονότερη.

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος όμως δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – μειώνεται κατά 2 μονάδες στην ΕΕ και κατά σχεδόν 6 μονάδες στην Ευρωζώνη, φθάνοντας στις 22,7 και 26,1 μονάδες αντίστοιχα. Οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* υποχωρούν ελαφρά στην Ευρωζώνη, αλλά βελτιώνονται στην ΕΕ, ενώ οι αντίστοιχες *για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης* επιδεινώνονται κατά 3 περίπου μονάδες στην ΕΕ, αλλά εντονότερα, κατά 9 μονάδες στην Ευρωζώνη. Τέλος, στις *προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο*, οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις επιδεινώνονται κατά 4 και 6 περίπου μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2010=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Στην πλειονότητα των χωρών σημειώνεται επιδείνωση του κλίματος σε σχέση με τον Φεβρουάριο, ενώ από τα επτά μεγαλύτερα κράτη, η Πολωνία (-3,1), η Ισπανία (-3) και η Γερμανία (-0,7) καταγράφουν δυσμενέστερο κλίμα, με την Ολλανδία (+3,1), το Ην. Βασίλειο (+2,7) και την Γαλλία (+0,9) να καταγράφουν βελτίωση. Στην Ιταλία, ο σχετικός δείκτης παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος κινείται όμως πάνω από τους αντίστοιχους μακροχρόνιους μέσους όρους του στα πέντε από τα επτά αυτά κράτη, με εξαίρεση την Ισπανία και την Πολωνία.

β) Ελλάδα: Μικρή επιδείνωση του κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα, μετά την ανάκαμψη των δύο προηγούμενων μηνών, τον Μάρτιο υποχωρεί κατά μία μονάδα και διαμορφώνεται στις 78,4 μονάδες. Η πτώση αυτή οφείλεται κυρίως στην επιδείνωση του κλίματος στις Κατασκευές καθώς στους λοιπούς τομείς οι μεταβολές είναι οριακές. Από την άλλη πλευρά βελτιώνεται ελαφρώς η καταναλωτική εμπιστοσύνη, με το σχετικό δείκτη να σημειώνει την υψηλότερη τιμή του τελευταίου επταμήνου. **Τα θετικά αποτελέσματα της συνόδου κορυφής της 11^{ης} Μαρτίου και η εξάλειψη του φόβου περί πτώχευσης της χώρας που είχε καλλιεργηθεί φαίνεται να συγκράτησαν την έντονη απαισιοδοξία των Ελλήνων καταναλωτών, τουλάχιστον κατά τον προηγούμενο μήνα. Σαφώς, ακόμα δεν μπορεί να διαμορφωθεί ουσιαστική αλλαγή τάσης καθώς οι ενδείξεις για σύντομη έξοδο από την κρίση παραμένουν αδύναμες, με αποτέλεσμα την επιφυλακτικότητα των καταναλωτών. Γενικά πάντως το πρώτο τρίμηνο του 2011, το οικονομικό κλίμα παρουσιάζει τάση σταθεροποίησης.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι *προβλέψεις της παραγωγής* περιορίζονται, με το σχετικό δείκτη να παραμένει όμως σε θετικά επίπεδα, ενώ μεγαλύτερη πτώση καταγράφεται στις ήδη πολύ αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών*. Αντίθετα, οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* υποδηλώνουν αποκλιμάκωση.
- στις **Υπηρεσίες**, οι αρνητικές *εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο εργασιών*, αλλά και την *τρέχουσα πορεία της ζήτησης* αμβλύνονται, αν και περισσότερο υποχωρούν τον Μάρτιο οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης*.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, σημαντική άνοδο καταγράφουν τόσο οι *εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις*, όσο και οι *προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο*, οι οποίες αντισταθμίζονται εν μέρει μόνο από τη διόγκωση των αποθεμάτων.
- στις **Κατασκευές**, οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών* των επιχειρήσεων βελτιώνονται οριακά, όμως αντίθετα οι *προβλέψεις για την απασχόληση* του τομέα συρρικνώνονται τον Μάρτιο.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές *προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση* περιορίζονται οριακά, ενώ ελαφρώς μεγαλύτερη είναι η άνοδος στις *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας* και στην *πρόθεση για αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο*, με τους σχετικούς όμως δείκτες να παραμένουν έντονα αρνητικοί. Σε σχέση με την *ανεργία στο επόμενο 12-μηνο*, οι ιδιαίτερα απαισιόδοξες *προβλέψεις των καταναλωτών* εμμένουν, παρά τη μικρή διόρθωση.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2011

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Αμετάβλητες οι επιχειρηματικές προσδοκίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** τον Μάρτιο παραμένει στα επίπεδα του Φεβρουαρίου στις 80,5 μονάδες, πάντα όμως υψηλότερα σε σχέση με τα αντίστοιχα περυσινά επίπεδα (75,3 μονάδες). **Η Βιομηχανία παραμένει έτσι ο μόνος τομέας της οικονομίας που εμφανίζει σταθερές ενδείξεις ανάκαμψης, καθώς ευνοείται από τη δραστηριότητα εξωστρεφών επιχειρήσεων οι οποίες λόγω της βελτίωσης του διεθνούς εμπορίου κατορθώνουν να αντισταθμίσουν τις εγχώριες απώλειες. Πάντως είναι κυρίως οι προσδοκίες για την παραγωγή στο επόμενο τρίμηνο που δίνουν έναν πιο αισιόδοξο τόνο, παρά οι τρέχουσες συνθήκες, οι οποίες παραμένουν υποτονικές.** Από τα επιμέρους στοιχεία, οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής* συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία, ενώ και οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων* σημειώνουν ήπια αποκλιμάκωση. Αντίθετα, οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης*, μετά τη μικρή ανάκαμψη του Φεβρουαρίου, υποχωρούν, αντισταθμίζοντας έτσι τη θετική επίδραση των λοιπών στοιχείων του δείκτη. Αναλυτικότερα:

α) Ο έντονα αρνητικός δείκτης του **επιπέδου παραγγελιών και ζήτησης** διευρύνεται περαιτέρω τον Μάρτιο στις -44 μονάδες (από -38), με τις μισές επιχειρήσεις του τομέα να δηλώνουν ότι οι παραγγελίες τους βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα και μόνο 5-6% να δηλώνουν το αντίθετο, κατά τους τελευταίους επτά μήνες.

β) Ανοδικά για τρίτο κατά σειρά μήνα κινούνται οι **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, με το σχετικό ισοζύγιο να καταγράφει θετική τιμή για πρώτη φορά μετά τον περυσινό Μάιο και να διαμορφώνεται στις +3 μονάδες. Το ένα τέταρτο των επιχειρήσεων αναμένει άνοδο της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και το ένα πέμπτο συρρίκνωση.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων** καταγράφεται μικρή αποκλιμάκωση στο δείκτη, ο οποίος διαμορφώνεται στις +13 μονάδες (από +16). Μία στις τέσσερις επιχειρήσεις του τομέα εκτιμά υψηλά για την εποχή αποθέματα, ενώ το 11% δηλώνει το αντίθετο.

δ) Οι **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** παραμένουν αρνητικές με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις -20 μονάδες (από -18). Μία στις τρεις επιχειρήσεις του τομέα, κρίνει ως χαμηλά για την εποχή τα επίπεδα των παραγγελιών της (από 30%), ενώ μόλις το 14% (από 12%) δηλώνει το αντίθετο.

ε) Στα ίδια επίπεδα παραμένουν οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, μετά την έντονη άνοδο του Φεβρουαρίου και παρά τη μικρή υποχώρηση στις τρέχουσες εκτιμήσεις των εξαγωγών. Το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις +14 μονάδες τον Μάρτιο, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να προβλέπουν άνοδο των εξαγωγών τους το επόμενο τρίμηνο.

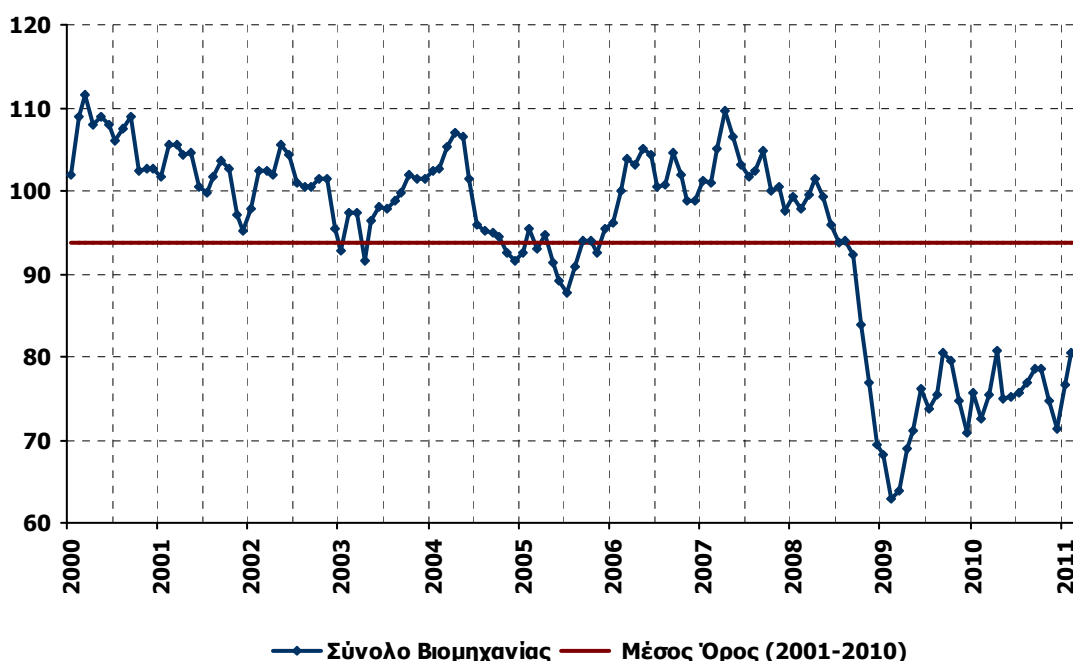
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Βιομηχανία (1996-2006=100)		Μέσος όρος									
		Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
		62,8 <i>Φεβ-09</i>	109,5 <i>Απρ-07</i>	93,7	101,5	102,8	91,9	72,1	75,8		
2010											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
75,8	72,6	75,3	80,6	74,9	75,3	75,8	76,9	78,4	78,5	74,6	71,3
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
76,6	80,6	80,5									

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: ΙΟΒΕ

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: ΙΟΒΕ

στ) Οριακή είναι η άνοδος που καταγράφεται στις **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να ισοσκελίζεται. Παρόλα αυτά, οι **εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** δεν είναι ευνοϊκές, αφού εξακολουθούν να κινούνται πτωτικά, με το σχετικό αρνητικό δείκτη να διπλασιάζεται στις -27 μονάδες.

ζ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** διατηρούνται στα επίπεδα των 4,2-4,3 μηνών, όπως και το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** (68,4% από 68%).

η) Οι έντονα αρνητικές **προβλέψεις για την απασχόληση**, αμβλύνονται κατά 10 μονάδες τον Μάρτιο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -13 μονάδες και το 17% των επιχειρήσεων (από 28%) να προβλέπει και νέα υποχώρηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία το επόμενο διάστημα.

θ) Στις **προβλέψεις για τις τιμές των προϊόντων** το επόμενο τρίμηνο, κυριαρχούν σταθερά οι πληθωριστικές προσδοκίες έναντι των προβλέψεων αποκλιμάκωσης των τιμών, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις +8 μονάδες (από +13) και μόνο μία στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένει μείωση τιμών.

ι) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται, οι εκτιμήσεις βελτιώνονται ελαφρά σε σχέση με τη μέτρηση Δεκεμβρίου ως προς την εγχώρια αγορά και τις αγορές στον υπόλοιπο κόσμο, κινούνται όμως καθοδικά και σε αρνητικά επίπεδα ως προς τις αγορές της ΕΕ.

Στους επιμέρους κλάδους, καταγράφεται σταθερότητα στις προσδοκίες στα Καταναλωτικά και στα Ενδιάμεσα αγαθά και ανάκαμψη στα Κεφαλαιουχικά αγαθά. Αναλυτικότερα:

Ουσιαστικά αμετάβλητος παραμένει ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, καθώς διαμορφώνεται στις 83,4 μονάδες (από 84,8 μονάδες). Από τα στοιχεία δραστηριότητας που συναποτελούν το δείκτη, οι προβλέψεις για την πορεία της παραγωγής το επόμενο τρίμηνο, αλλά και οι εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων καταγράφουν οριακή βελτίωση, με τα σχετικά ισοζύγια να κινούνται στις +10 μονάδες αμφότερα. Τη μικρή αυτή άνοδο όμως αντισταθμίζουν οι δυσμενέστερες σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης (στις -41 από -34 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Η βελτιούμενη πορεία των προβλέψεων για τις εξαγωγές και τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου, ανακόπτεται, όμως οι δείκτες παραμένουν θετικοί. Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου αμβλύνονται εκ νέου, καθώς το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -2 μονάδες (από -5), ενώ σε όρους τιμών, η τάση είναι πτωτική. Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων, καταγράφεται υποχώρηση σε σχέση με τον Δεκέμβριο στις εκτιμήσεις προς την εγχώρια αγορά και μικρή άνοδος στις υπόλοιπες αγορές.

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** ανακάμπτει τον Μάρτιο στην υψηλότερη τιμή του 2011 στις 67,3 μονάδες (από 59,9 μονάδες), υψηλότερα ακόμα και από την αντίστοιχη περσινή τιμή του (56,9 μονάδες). Και στον κλάδο αυτό, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση σημειώνουν επιδείνωση (στις -63 από -58 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), την οποία όμως αντισταθμίζει η κατακόρυφη άνοδος στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -4 μονάδες (από -31). Παρά τη μικρή αποκλιμάκωση τα αποθέματα παραμένουν διογκωμένα (στις +27 από +29 μονάδες), ενώ οι εξαγωγικές επιδόσεις του τομέα βελτιώνονται: τόσο οι τρέχουσες εκτιμήσεις, όσο και οι προβλέψεις για τις εξαγωγές το επόμενο τρίμηνο ενισχύονται αισθητά, καθώς η ζήτηση εξωτερικού έχει ανοδική πορεία. Από την άλλη πλευρά οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου δεν βελτιώνονται και παραμένουν δυσμενείς, ενώ ως προς τις τιμές, ενισχύονται ελαφρά οι αποπληθωριστικές προσδοκίες των επιχειρήσεων. Τέλος, στο ερώτημα τριμήνου για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων, καταγράφεται υποχώρηση προς όλες τις αγορές και ειδικά στην εγχώρια αγορά.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** παραμένουν στα επίπεδα των 81 περίπου μονάδων, όσο και πέρυσι. Όπως και στους άλλους δύο κλάδους έτσι και σε αυτόν, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση επιδεινώνονται (στις -43 από -38 μονάδες ο σχετικός δείκτης), εξέλιξη που αντισταθμίζεται από βελτιωμένες προσδοκίες για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής (-1 μονάδα από -4 μονάδες ο δείκτης), αλλά και τη μικρή ρευστοποίηση των αποθεμάτων. Οι μεταβολές στους υπόλοιπους δείκτες είναι ήπιες, με εξαίρεση τις τρέχουσες εκτιμήσεις για τις πωλήσεις και την παραγωγή, οι οποίες σημειώνουν μεγάλη πτώση. Σε σχέση με την απασχόληση του κλάδου, ο σχετικός δείκτης των προβλέψεων δεν μεταβάλλεται από τα χαμηλά επίπεδα των -25 μονάδων, ενώ ως προς τις τιμές, οι έντονα πληθωριστικές προβλέψεις του προηγούμενου μήνα, εξομαλύνονται τον Μάρτιο, με το σχετικό ισοζύγιο όμως να «δείχνει» ακόμα άνοδο (στις +13 μονάδες). Τέλος, σε σχέση με τον Δεκέμβριο, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την ανταγωνιστική τους θέση υποδηλώνουν έντονη επιδείνωση στην εγχώρια αγορά και σταθερότητα στις υπόλοιπες αγορές.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σε νέο ιστορικό χαμηλό ο δείκτης, αναιμική δραστηριότητα σε Δημόσια Έργα και Κατοικίες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές υποχωρεί σε νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα τον Μάρτιο, και διαμορφώνεται στις 26,3 μονάδες (από 34,6 μονάδες). **Η νέα επιδείνωση εκπορεύεται από τη μεγάλη πτώση των προσδοκιών στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων, λόγω της καθυστερημένης υλοποίησης του ΠΔΕ, αλλά και τις εκκρεμότητες σε όρους πληρωμών από το Δημόσιο και τις Τράπεζες.** Τα περισσότερα στοιχεία δραστηριότητας κινούνται πτωτικά τον Μάρτιο. Συγκεκριμένα, ως προς τις *προβλέψεις για την απασχόληση του τομέα*, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναμένει περαιτέρω μείωσή της ξεπερνά το 70%. Την ίδια, αρνητική τάση έχει και ο δείκτης των *προβλέψεων για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων*, ο οποίος διαμορφώνεται σε νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα, στις -83 μονάδες. Εξάλλου, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων είναι απογοητευτικές και επιδεινώνονται περαιτέρω τον Μάρτιο στις -69 μονάδες. Οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας, τυπικά διευρύνονται στους 13,9 (από 13,1 τον προηγούμενο μήνα), ως αποτέλεσμα όμως των χαμηλότερων ρυθμών εκτέλεσης και αποπεράτωσης των ήδη ανειλημμένων έργων. Ως προς τις τιμές, η πτωτική τάση ενισχύεται, ενώ μόλις το 3% των επιχειρήσεων δηλώνει ότι η επιχειρηματική λειτουργία του διεξάγεται απρόσκοπτα. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, οι μισές επιχειρήσεις κρίνουν και πάλι ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπαρκή χρηματοδότηση, τρεις στις δέκα τη χαμηλή ζήτηση και ένα 14%, κυρίως από τις Κατασκευές Δημοσίων έργων, αναφέρει παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και την ύφεση, τον έντονο ανταγωνισμό, τη γραφειοκρατία, την υψηλή φορολογία, τις μεγάλες εκπτώσεις, την αναστολή εργασιών και τη στάση πληρωμών, τη μείωση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων κ.α.

Στους επιμέρους κλάδους σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** κινείται ανοδικά για δεύτερο μήνα και διαμορφώνεται στις 43 μονάδες (από 38,2 μονάδες), χαμηλότερα όμως σε σχέση με τον αντίστοιχο περσινό δείκτη (50,1 μονάδες). Είναι όμως κυρίως οι Κατασκευές

Λοιπών Ιδιωτικών Κτιρίων που ανακάμπτουν, δίνοντας ώθηση και στο συνολικό δείκτη, αφού οι Κατασκευές Κατοικιών βρίσκονται σταθερά σε πολύ δυσμενή επίπεδα (στις 16,9 από 17,9 μονάδες), αντανακλώνοντας σχεδόν μηδενική δραστηριότητα. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, μικρή βελτίωση καταγράφεται στο αρνητικό ισοζύγιο των προβλέψεων της απασχόλησης (στις -42 από -46 μονάδες), ενώ οι έντονα αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών εμμένουν στις -70 μονάδες. Από τους υπόλοιπους δείκτες, βαθιά πτώση σημειώνει ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα πορεία των εργασιών, με το συντριπτικό 73% να δηλώνει απογοητευμένο, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας κινούνται σταθερά κάτω από 6. Ως προς τις τιμές, οι μισές επιχειρήσεις αναμένουν πτώση και οι άλλες μισές σταθερότητα. Τέλος, μόλις το 3% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει εμπόδια στην επιχειρηματική λειτουργία του, ενώ το 55% δηλώνει ως βασικό πρόσκομμα τη χαμηλή ζήτηση και το 37% την ανεπαρκή χρηματοδότηση.

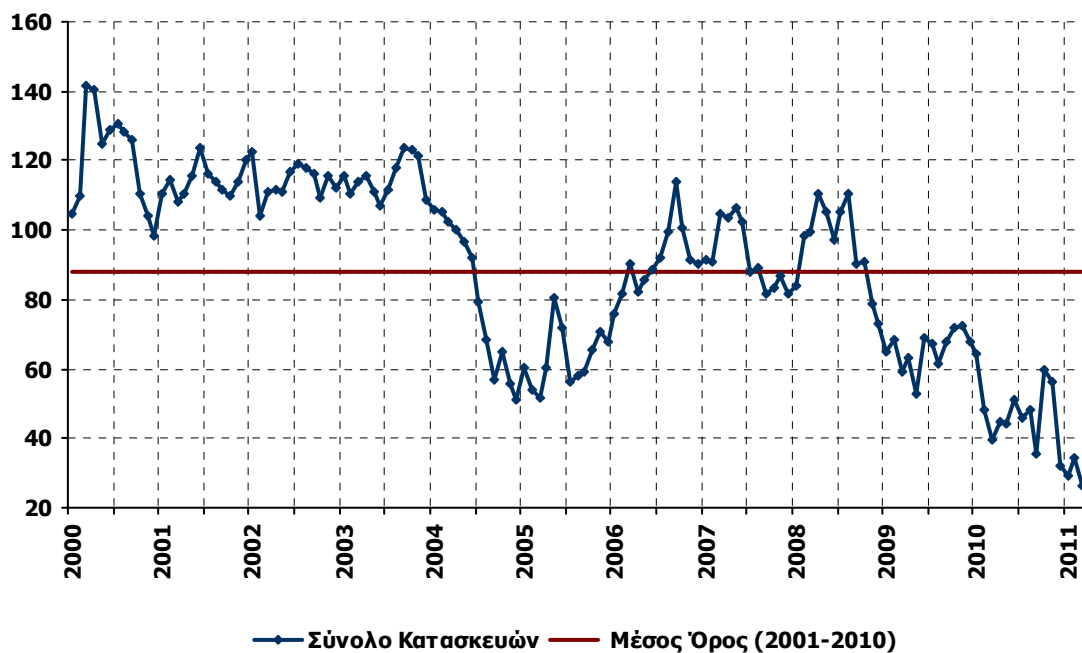
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)		Μέσος όρος									
		Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
		26,3 Μαρτ-11	123,8 Σεπ-03	87,9	91,1	92,5	95,3	65,5	47,4		
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
64,1	48,5	39,7	44,6	44,0	51,1	46,1	48,0	35,5	59,7	56,1	32,2
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
29,1	34,6	26,3									

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Σε νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα υποχωρούν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων** τον Μάρτιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 17,7 μονάδες (από 32 μονάδες), ενδεικτικό της βαθιάς ύφεσης στην οποία έχει εισέλθει ο κλάδος. Όλα οι δείκτες δραστηριότητας καταγράφουν μείωση, με εξαίρεση τους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας, οι οποίοι διαμορφώνονται στους 17,7 (από 17,3), λόγω όμως της παράτασης εκτέλεσης των ανειλημμένων έργων. Πάνω από το 90% των επιχειρήσεων προβλέπει περαιτέρω συρρίκνωση του επιπέδου εργασιών του στο επόμενο τρίμηνο, ενώ το 85% προβλέπει και νέα επιδείνωση της απασχόλησης. Άλλωστε οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων βαίνουν δυσμενέστερες, με το 74% να αναφέρει μειωμένη πορεία εργασιών, παρόλο που η πτωτική πορεία των τιμών παραμένει. Τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρει προσκόμματα δεν ξεπερνά - για έκτο μήνα - το 3-4%, με το 58% να δηλώνει ότι η επιχειρηματική του λειτουργία παρεμποδίζεται λόγω χαμηλής χρηματοδότησης και από ένα 19% να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση και το ευρύτερο υφεσιακό οικονομικό περιβάλλον ως βασικότερα προσκόμματα.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: *Μικρή άνοδος των επιχειρηματικών προσδοκιών*

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** βελτιώνεται ελαφρώς για τέταρτο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται τον Μάρτιο στις 66,7 μονάδες (από 64,8 μονάδες), σε υψηλότερα επίπεδα μάλιστα σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση (54,5 μονάδες), όταν και είχε σημειωθεί ισχυρή πτώση. **Η εικόνα της σταθεροποίησης χαρακτηρίζει τον κλάδο, καθώς βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία εξορθολογισμού της δομής και λειτουργίας του λόγω της υπερβολικής και ως ένα βαθμό στρεβλής επέκτασής του τα προηγούμενα χρόνια.** Η πολύ μεγάλη απαισιοδοξία των προηγούμενων μηνών πάντως αμβλύνεται σταδιακά, ωστόσο οι προσδοκίες παραμένουν ακόμα εξαιρετικά δυσμενείς. Έτσι, από τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το συνολικό δείκτη, καταγράφεται μικρή βελτίωση των 3-4 μονάδων τόσο στις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις*, όσο και στις *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων*, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -43 και -23 μονάδες. Οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* από την άλλη πλευρά παραμένουν στα ίδια επίπεδα, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις να αναφέρουν ότι βρίσκονται σε υψηλά για την εποχή επίπεδα. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ήπια ανάκαμψη επίσης σημειώνεται στις πολύ υποτονικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, με μόλις το 8% να αναμένει άνοδο και το 48% (από 51%) να προβλέπει επιδείνωση, ενώ η έντονη διακύμανση που καταγράφεται πολλούς μήνες τώρα στην τάση των προοπτικών για την απασχόληση, συνεχίζεται και τον Μάρτιο, η τάση είναι προς τη μείωση. Τέλος, ως προς τις τιμές, οι προβλέψεις αποκλιμάκωσης για το επόμενο τρίμηνο εντείνονται, με τρεις στις δέκα επιχειρήσεις (από μία στις τέσσερις) να αναμένουν περαιτέρω πτώση τους.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** διαμορφώνεται εκ νέου στις 84,8 μονάδες, σε επίδοση σημαντικά όμως ανώτερη έναντι της αντίστοιχης περσινής

(60,8 μονάδες). Οι εξελίξεις στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας είναι μικτές, αφού η έντονη πτώση κατά 12 μονάδες στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αντισταθμίζεται από την άνοδο των προβλεπόμενων πωλήσεων (στις -10 από -18 μονάδες ο σχετικός δείκτης) και την περαιτέρω αποκλιμάκωση των αποθεμάτων του κλάδου. Στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας καταγράφεται όμως απαισιοδοξία: η πτώση κατά 11 μονάδες στις προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο, φέρνει το σχετικό δείκτη στις -30 μονάδες, στη δυσμενέστερη επίδοση των τελευταίων επτά μηνών. Και ως προς την απασχόληση όμως, οι σχετικές προσδοκίες επιδεινώνονται, αφού οι θετικές προοπτικές της προηγούμενης περιόδου εξανεμίζονται. Ως προς τις τιμές, το ισοζύγιο εξακολουθεί να δείχνει άνοδο αν και ηπιότερη, στις +10 μονάδες (από +23 τον Φεβρουάριο).

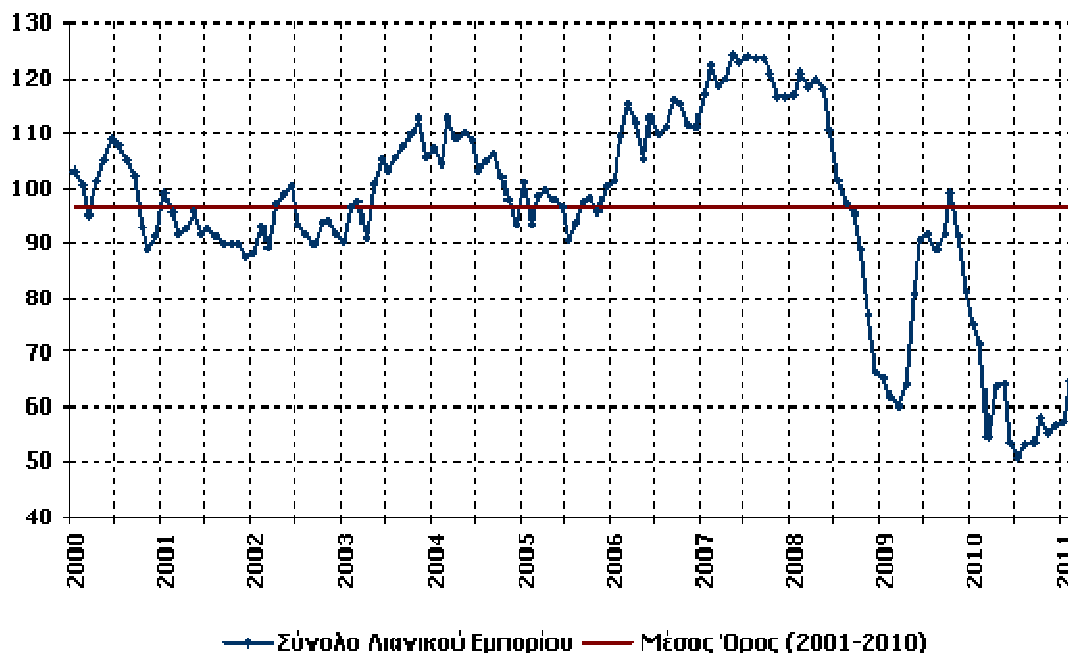
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)					Μέσος όρος							
					Min	Max	2001-2010	2007	2008	2009	2009	2010
					50,8	124,3	96,3	120,8	102,5	80,7	80,5	59,2
Ιουλ-10	Μαι-07											
2010												
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
75,3	71,6	54,5	64,0	64,3	53,3	50,8	53,2	53,4	58,2	55,3	56,6	
2011												
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ	
57,5	64,8	66,7										

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ήπια άνοδο σημειώνουν για τρίτο κατά σειρά μήνα οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 74,3 μονάδες (από 66,9 μονάδες), στην καλύτερη επίδοση από τον περσινό Απρίλιο, αλλά και ανώτερη έναντι της αντίστοιχης περσινής (60,2 μονάδες). Από τους βασικούς δείκτες δραστηριότητας, η πτώση στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου (στις -44 από -37 μονάδες ο δείκτης), αντισταθμίζεται αφενός από τη μεγάλη τάση ρευστοποίησης των αποθεμάτων (λόγω των εκπτώσεων που προηγήθηκαν) και αφετέρου από τον αισθητό περιορισμό κατά 12 μονάδες των αρνητικών εκτιμήσεων για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου (στις -27 το σχετικό ισοζύγιο). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, καταγράφεται μικρή αποκλιμάκωση των έντονα αρνητικών προβλέψεων για τις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο (στις -33 μονάδες από -39 ο σχετικός δείκτης), ενώ αναφορικά με την απασχόληση του κλάδου, οι σχετικές προβλέψεις δεν μεταβάλλονται: σχεδόν τρεις στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν μείωση στις θέσεις εργασίας και μόλις ένα 3% άνοδο. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει έντονα αρνητικό (στις -22 μονάδες), με μικρές διακυμάνσεις το τελευταίο επτάμηνο.

Μετά την υποχώρηση του περασμένου μήνα, οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** βελτιώνονται τον Μάρτιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 49 μονάδες (από 43,7 μονάδες), στα ίδια επίπεδα με την αντίστοιχη περσινή τιμή του. Οι εξαιρετικά χαμηλές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, αμβλύνονται κατά 10 μονάδες, με τη συντριπτική όμως πλειονότητα και πάλι (77% από 79%) να δηλώνει μείωση στις πωλήσεις της. Στο ίδιο πλαίσιο αμβλύνονται οι δυσμενείς προβλέψεις του κλάδου για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις -53 από -58 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα των επιχειρήσεων υποδηλώνουν μάλλον χαμηλή ρευστοποίηση. Οι πτωτικές παραγγελίες προς προμηθευτές δεν μεταβάλλονται (στις -64 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ ως προς την απασχόληση τρεις στους τέσσερις αναμένουν πτώση. Στις τιμές, οι κυρίαρχες αποπληθωριστικές προσδοκίες διατηρούνται στα ίδια επίπεδα, με σχεδόν τις μισές επιχειρήσεις να αναμένουν μείωσή τους.

Αμετάβλητες παραμένουν τον Μάρτιο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 66,8 μονάδες, στην καλύτερη επίδοση του τελευταίου 1½ έτους. Η επίδραση της απόσυρσης παλαιότερων οχημάτων έχει προεξοφληθεί από τον κλάδο, παρά τη διστακτική ανταπόκριση μέχρι σήμερα των δυνητικών πελατών. Έτσι μπορεί οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις να παραμένουν αρνητικές (στις -53 μονάδες από -65 τον προηγούμενο μήνα), ωστόσο οι βραχυπρόθεσμες προβλέψεις για τις πωλήσεις του επόμενου τριμήνου κινούνται ανοδικά, και μάλιστα υπερτερούν και πάλι έστω και οριακά όσοι πιστεύουν σε άνοδο (στις +3 μονάδες από +1). Τα αποθέματα παραμένουν ακόμη σε υψηλά επίπεδα, ενώ μικρή άνοδο παρουσιάζουν και οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές, αν και βρίσκονται ακόμα σε πολύ χαμηλά επίπεδα (-33 από -35 μονάδες). Οι αρνητικές προβλέψεις για τις προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου εξομαλύνονται ελαφρά, με τις μισές επιχειρήσεις όμως να διατηρούν τις προβλέψεις τους για περαιτέρω μείωση των θέσεων εργασίας του κλάδου. Τέλος, ως προς τις τιμές, εντείνονται οι αποπληθωριστικές προσδοκίες που διατηρεί πλέον το ¼ των επιχειρήσεων (από 13%).

Ανοδικά για δεύτερο μήνα κινείται ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Πολυκαταστήματα**, ο οποίος διαμορφώνεται στις 82,7 μονάδες (από 77,1 μονάδες), στην υψηλότερη επίδοση μετά τον περσινό Ιούνιο και ανώτερα έναντι της αντίστοιχης περσινής περιόδου (72,8 μονάδες). Η ανάκαμψη του δείκτη εκπορεύεται τον Μάρτιο από την αισθητή άνοδο στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους, με το σχετικό δείκτη να είναι οριακά μόνο αρνητικός. Η άνοδος αυτή αντισταθμίζεται εν μέρει από τη διόγκωση των αποθεμάτων, αν και παραμένουν σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα. Από την άλλη πλευρά όμως, οι προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις δεν βελτιώνονται (στις -34 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), παρόλο που αναμένεται ενίσχυση των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα. Οι προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου είναι όμως δυσοίωνες αν και γενικά σημειώνονται αρκετές διακυμάνσεις κατά το τελευταίο εξάμηνο. Τέλος, ως προς τις τιμές, ο σχετικός δείκτης των προβλέψεων δηλώνει αποπληθωριστικές τάσεις και δεν μεταβάλλεται από τις -16 μονάδες του προηγούμενου μήνα.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Μικρή βελτίωση του κλίματος, μικτή όμως η εικόνα στους επιμέρους κλάδους

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** ανακόπτει την πτωτική πορεία των δύο τελευταίων μηνών και διαμορφώνεται στις 59,2 μονάδες (από 57,5 μονάδες), ελαφρώς κατώτερα της αντίστοιχης περσινής επίδοσης (61,7 μονάδες). **Οι μεταβολές πάντως είναι οριακές, είτε θετικές είτε αρνητικές, υποδηλώνοντας περισσότερο μια σταθεροποίηση των προσδοκιών, έστω σε αυτά τα χαμηλά επίπεδα του τελευταίου πενταμήνου. Η εικόνα άλλωστε στους επιμέρους κλάδους παρουσιάζεται μικτή, με μεγάλη άνοδο επιχειρηματικών προσδοκιών στα Τουριστικά Πρακτορεία και Ενδιαμέσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς, αλλά υποχώρηση σε άλλους κλάδους.** Αναλυτικότερα, από τα στοιχεία που συναπαρτίζουν το συνολικό δείκτη, οι αρνητικές *προβλέψεις για τη ζήτηση το επόμενο τρίμηνο* περιορίζονται ελαφρά τον Μάρτιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -18 μονάδες (από -22), ενώ ήπια είναι και η βελτίωση στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση*, με το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι έχει μειωθεί να περιορίζεται ελαφρά στο 37% (από 40%). Από την άλλη πλευρά, οριακή πτώση σημειώνεται στις *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους*, με το 42% να αναφέρει επιδείνωση και μόλις ένα 9% να εκτιμά ότι αυτή έχει βελτιωθεί. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προοπτικές της απασχόλησης παραμένουν δυσοίωνες, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -21 μονάδες (από -23), ενώ ως προς την εξέλιξη των τιμών, υπερισχύουν οι αποπληθωριστικές προβλέψεις έναντι των προσδοκιών άνοδου, με το σχετικό δείκτη να έχει σταθεροποιηθεί περί των -20 μονάδων τους τελευταίους πέντε μήνες. Τέλος, και πάλι μία στις τέσσερις επιχειρήσεις αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες, το 39% κρίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του και από ένα 17% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και τους παράγοντες που συνδέονται με τη γενική οικονομική κατάσταση και την ύφεση, την ανεπάρκεια του κράτους και τη γραφειοκρατία, την καθυστέρηση εισπράξεων του δημοσίου, την υψηλή φορολογία, το υψηλό κόστος λειτουργίας, τις μεγάλες ασφαλιστικές εισφορές, τις απεργιακές κινητοποιήσεις, την υποβάθμιση του κέντρου της Αθήνας κ.α.

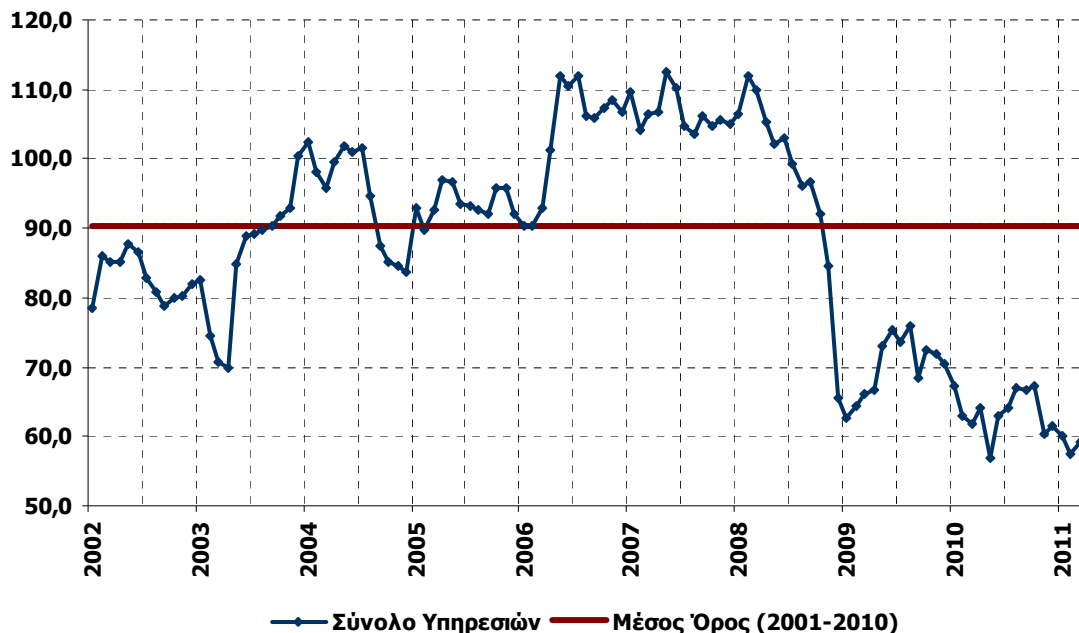
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Υπηρεσίες (1998-2006=100)		Μέσοι όροι		Μέσοι όροι							
		Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010		
		56,8	122,5	90,4	103,7	106,6	97,8	70,1	63,6		
	Μάρ-10	3 ^ο τριμ 01									
2010											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
67,2	63,1	61,7	64,1	56,8	63,1	64,1	67,0	66,7	67,4	60,3	61,5
2011											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
60,1	57,5	59,2									

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια** σημειώνει μικρή πτώση τον Μάρτιο, διορθώνοντας απλώς την πολύ μεγάλη άνοδο του προηγούμενου μήνα, και διαμορφώνεται στις 69 μονάδες (από 71,3). Μάλιστα ο δείκτης κινείται ελαφρώς υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (63,4 μονάδες). Με εξαίρεση τις προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, όλα τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας παρουσιάζουν κάμψη. Έτσι, οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου κερδίζουν ξανά έδαφος και για πρώτη φορά μετά τον περσινό Ιούνιο, το σχετικό ισοζύγιο καταγράφει οριακά θετική τιμή. Από την άλλη πλευρά όμως, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και την τρέχουσα ζήτηση διευρύνονται, με τους σχετικούς

δείκτες να διαμορφώνονται στις -38 και -34 μονάδες αντίστοιχα (από -35 και -24). Ως προς τις προβλέψεις της απασχόλησης, αυτές επιδεινώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να επανέρχεται στα επίπεδα Ιανουαρίου, στις -17 μονάδες και μόλις μία στις δέκα επιχειρήσεις να αναμένει ενίσχυση της απασχόλησης του κλάδου. Σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εντείνονται τον Μάρτιο, με το 38% των επιχειρήσεων (από 30%) να αναμένει περαιτέρω υποχώρηση και μόλις το 4% άνοδο (από 1%). Εξάλλου το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι δεν αντιμετωπίζει εμπόδια στη λειτουργία του περιορίζεται στο 11%, με το 56% να κρίνει ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 10% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 22% τους παράγοντες που συνδέονται με την τρέχουσα δυσμενή οικονομική κατάσταση.

Αισθητή άνοδο για τέταρτο κατά σειρά μήνα καταγράφει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τουριστικά Πρακτορεία**, ο οποίος διαμορφώνεται 20 μονάδες υψηλότερα, στις 81 μονάδες, στην καλύτερη επίδοση του τελευταίου έτους, όπως όμως και πέρυσι. Η ανοδική τάση του κλάδου εκπορεύεται εν μέρει και από τις πρόσφατες αποφάσεις για επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών πέραν του μόνιμου, για το εποχιακό προσωπικό των τουριστικών γραφείων και τους οδηγούς τουριστικών λεωφορείων, αλλά και από το ενδεχόμενο τα τουριστικά γραφεία να έχουν πιστοποίηση για την παροχή βίζας. Με εξαίρεση τις προβλέψεις για την απασχόληση, οι οποίες βαίνουν δυσμενέστερες με το σχετικό δείκτη να καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή του τετραμήνου (-41 μονάδες από -33), οι υπόλοιποι δείκτες δραστηριότητας σημειώνουν σημαντική άνοδο. Από τα στοιχεία που συνδιαμορφώνουν το συνολικό δείκτη, είναι κυρίως η κατακόρυφη άνοδος στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων που δίνει τη μεγαλύτερη ώθηση στο δείκτη, με τη πολύ μεγάλη απαισιοδοξία να αμβλύνεται. Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση περιορίζονται επίσης, ενώ βελτιώνονται και οι προβλέψεις για την άμεση εξέλιξή της, με το σχετικό ισοζύγιο να ισοσκελίζεται, σημειώνοντας την καλύτερη επίδοση της τελευταίας διετίας. Ως προς τις τιμές, οι προσδοκίες μείωσης κυριαρχούν σταθερά, ενώ τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει ότι δεν παρεμποδίζεται η δραστηριότητά του παραμένει στο χαμηλό 12%, παρά τις περισσότερο ευοίωνες προβλέψεις. Από τις υπόλοιπες, το 41% δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως σημαντικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του και από ένα 22% αντίστοιχα την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και την επικρατούσα δυσμενή οικονομική κατάσταση.

Στη χαμηλότερη τιμή του από τον Ιανουάριο του 2009 διαμορφώνεται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** τον Μάρτιο, ο οποίος περιορίζεται κατά 7 μονάδες και διαμορφώνεται στις 48,3 μονάδες. Όλα τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας των επιχειρήσεων υπογραμμίζουν την έντονη δυσαρέσκεια στον κλάδο: οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα ζήτηση περιορίζονται κατά 8 μονάδες (στις -38 ο σχετικός δείκτης), με τις μισές επιχειρήσεις να δηλώνουν δυσαρεστημένες, ενώ μικρή υποχώρηση καταγράφεται και στις εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης (στις -37 από -32 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι ήδη αρνητικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης διευρύνονται περαιτέρω τον Μάρτιο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -37 μονάδες, στη χειρότερη επίδοση του τελευταίου οκταμήνου. Οι αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση εντείνονται επίσης, ενώ ως προς τις τιμές, η συντριπτική πλειονότητα (τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις) αναμένει σταθερότητα. Η γενικευμένη δυσαρέσκεια

αποτυπώνεται και στη μείωση του ποσοστού των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία, το οποίο περιορίζεται στο 33% (από 40%), με ένα ισόποσο ποσοστό να δηλώνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως βασικότερο εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του και το 21% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

Ανάκαμψη για δεύτερο μήνα παρουσιάζουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), με το σχετικό δείκτη να κερδίζει περίπου 8 μονάδες και να διαμορφώνεται στις 81,1 μονάδες, σε ανώτερα επίπεδα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά (73,2 μονάδες). Από τα στοιχεία που συναπαρτίζουν το δείκτη, έντονη θετική μεταβολή καταγράφουν τόσο οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους, όπου το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στην καλύτερη επίδοση των τελευταίων τριών ετών, στις +27 μονάδες (από +9), όσο και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -7 από -22 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι θετικές ήδη από τον προηγούμενο μήνα προσδοκίες για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, παραμένουν στα ίδια επίπεδα (στις +2 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Μεγάλη είναι η άνοδος στις προβλέψεις της απασχόλησης του κλάδου, όπου σχεδόν ομόφωνα οι επιχειρήσεις (εννιά στις δέκα) αναμένουν σταθερότητα. Οι προβλέψεις για τις τιμές παραμένουν ανοδικές, λόγω και των ευνοϊκότερων εκτιμήσεων της ζήτησης, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία περιορίζεται ήπια στο 18% (από 21%), με το 48% των επιχειρήσεων να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση ως βασικότερο εμπόδιο, το 14% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 17% την τρέχουσα δυσμενή συγκυρία.

Ήπια πτώση σημειώνουν τον Μάρτιο οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού**, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις 45,3 μονάδες (από 51,7 μονάδες), στη δυσμενέστερη όμως επίδοση του τελευταίου εννεαμήνου, αλλά ελαφρώς ανώτερα από τα αντίστοιχα περσινά επίπεδα (41,8 μονάδες). Όλα τα στοιχεία δραστηριότητας που συναποτελούν το δείκτη επιδεινώνονται. Έτσι, πτωτικά κινούνται οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους, με το 35% να δηλώνει τη δυσαρέσκειά του (από 30%), ενώ και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση καταγράφουν μείωση κατά 11 μονάδες, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -46 μονάδες. Σε σχέση με την τρέχουσα ζήτηση, δύο στις πέντε επιχειρήσεις δηλώνουν υποχώρηση (από 33%) και μόλις το 2% άνοδο. Σε σχέση με την απασχόληση του κλάδου, διευρύνονται περαιτέρω οι αρνητικές προσδοκίες των επιχειρήσεων στο 37% (από 35%) των επιχειρήσεων, ενώ καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο. Στις προβλέψεις για τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αμετάβλητο στις -35 μονάδες, υποδηλώνοντας έντονα αποπληθωριστικές προσδοκίες από τις επιχειρήσεις του κλάδου. Τέλος, το 22% των επιχειρήσεων (από 24%) δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, ενώ το 35% θεωρεί την ανεπάρκεια ζήτησης ως το σημαντικότερο εμπόδιο, το 26% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Μάρτιος 2011

Μικρή ανάκαμψη στην καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ανακάμπτει για τρίτο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στις -66,2 μονάδες (από -67,3 μονάδες). Τα θετικά αποτελέσματα της συνόδου κορυφής της 11^{ης} Μαρτίου και η εξάλειψη του φόβου περί πτώχευσης της χώρας που είχε καλλιεργηθεί φαίνεται να συγκράτησαν την έντονη απαισιοδοξία των Ελλήνων καταναλωτών. Σαφώς, ακόμα δεν μπορεί να διαμορφωθεί ουσιαστική αλλαγή τάσης καθώς οι ενδείξεις για σύντομη έξοδο από την κρίση παραμένουν αδύναμες, με αποτέλεσμα την επιφυλακτικότητα των καταναλωτών. Έτσι οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι για περισσότερο πλέον από ένα έτος, ενώ ακολουθούν με διαφορά είκοσι μονάδων και άνω, η Ρουμανία, η Πορτογαλία, η Βουλγαρία και η Μάλτα. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες περιορίζονται οριακά στην ΕΕ και την Ευρωζώνη και διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -12,8 και -10,6 μονάδες. Από τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, οκτώ (Δανία, Γερμανία, Εσθονία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία) παρουσιάζουν τον Μάρτιο θετικούς δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Αναλυτικότερα:

■ Σταθερά δυσμενείς οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνονται οριακά τον Μάρτιο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -55 μονάδες (από -56), στη λιγότερο αρνητική επίδοση του τελευταίου επταμήνου. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που κρίνει ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική του κατάσταση θα επιδεινωθεί ελαφρά ή αισθητά διατηρείται στο 69%, ενώ αυξάνεται οριακά στο 7% το ποσοστό εκείνων που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή βελτίωση. Οι σχετικοί δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης περιορίζονται στις -7,2 και -6,3 μονάδες.

■ Μικρή άμβλυνση της απαισιοδοξίας για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο βελτιώνονται και αυτές τον Μάρτιο, για τρίτο κατά σειρά μήνα, και διαμορφώνονται στις -65 μονάδες (από -66,7), στην καλύτερη επίδοση των τελευταίων έξι μηνών. Παρόλα αυτά, ένα πολύ μικρό ποσοστό το τελευταίο τρίμηνο (7-9%) αναμένει ελαφρά ή αισθητή βελτίωση, ενώ το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν επιδείνωση, μικρή ή μεγάλη, διατηρείται σε υψηλά επίπεδα (75%). Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη επιδεινώνονται στις -13,8 και -10,2 μονάδες αντίστοιχα.

■ Μικρή υποχώρηση της πρόθεσης για αποταμίευση

Ήπια πτώση καταγράφεται στην πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -60,2 μονάδες (από -58,9), στη δεύτερη καλύτερη επίδοση του τελευταίου εξαμήνου, μετά τον Φεβρουάριο. Από τους Έλληνες καταναλωτές, τέσσερις στους πέντε δεν θεωρούν πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ το 18-

19% το τελευταίο δίμηνο την θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη περιορίζονται επίσης, στις -5 και -7,1 μονάδες αντίστοιχα.

■ Δυσμενείς προβλέψεις για την ανεργία

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες καταγράφουν θετική μεταβολή 3,5 σχεδόν μονάδων, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +84,5 μονάδες, παραμένοντας σε πολύ υψηλά επίπεδα. Όσα νοικοκυριά προβλέπουν αισθητή άνοδο της ανεργίας το επόμενο 12μηνο περιορίζονται ελαφρά στο 80% (από 83%), ενώ ένα 3% (από 1%) αναμένει ελαφρά ή αισθητή μείωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη μειώνονται ελαφρά στις +5,4 και +19 μονάδες.

■ Μικρή ενίσχυση της πρόθεση για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) καταγράφει βελτίωση τον Μάρτιο, για δεύτερο κατά σειρά μήνα, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται οριακά υψηλότερα, στις -64,8 μονάδες (από -66,5). Το 17% (από 14%) των Ελλήνων καταναλωτών προτίθεται να αφήσει αμετάβλητες τις σχετικές δαπάνες του, ενώ περιορίζεται στο 76% (από 79%) το ποσοστό εκείνων που θα προβούν σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες το επόμενο διάστημα. Σε ΕΕ και Ευρωζώνη, οι σχετικοί αρνητικοί δείκτες διευρύνονται ελαφρά στις -24 και -24,1 μονάδες αντίστοιχα.

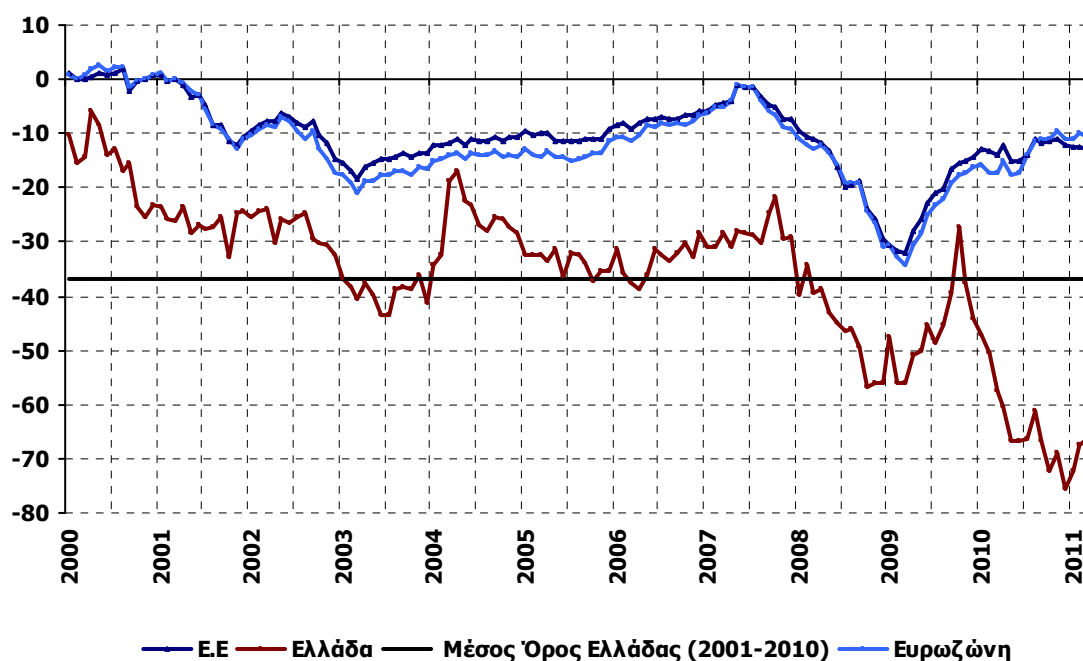
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2010	2006	2007	2008	2009	2010				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12	-7,5	-4	-17	-23	-13				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13	-9,0	-4,9	-18,1	-24,7	-14				
Ελλάδα	-75,4 Δεκ-10	-16,9 Απρ-04	-37	-33,3	-28,5	-46,0	-45,7	-64				
2010												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-13	-14	-12	-15	-15	-14	-11	-12	-12	-11	-12
Ευρωζώνη	-16	-17	-17	-15	-18	-17	-14	-11	-11	-11	-9	-11
Ελλάδα	-47	-51	-58	-61	-67	-67	-67	-61	-67	-72	-69	-75
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-13	-12	-13									
Ευρωζώνη	-11	-10	-11									
Ελλάδα	-72	-67	-66									

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Οριακή πτώση στις πληθωριστικές προσδοκίες

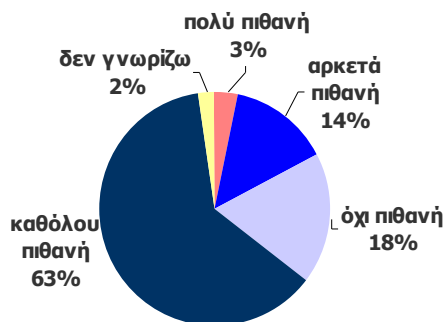
Οι πληθωριστικές προβλέψεις των τιμών υποχωρούν οριακά τον Μάρτιο, με το σχετικό δείκτη προβλέψεων των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να έχει ουσιαστικά σταθεροποιηθεί το τελευταίο τετράμηνο στις 33-34 μονάδες. Το 15% των καταναλωτών κρίνει ότι οι τιμές θα παραμείνουν αμετάβλητες, ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν άνοδο με τον ίδιο ρυθμό ή ταχύτερο ρυθμό παραμένει στο 61%. Στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, οι σχετικοί δείκτες βρίσκονται στα ίδια περίπου επίπεδα με τα ελληνικά, στις +33,1 και +30,8 μονάδες αντίστοιχα.

■ Μείωση του ποσοστού των αποταμιευτών

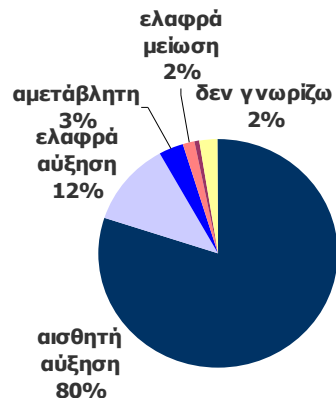
Ως προς την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τον Μάρτιο, το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που αναφέρει ότι έχει αυξήσει λίγο ή πολύ την αποταμίευσή του περιορίζεται στο 19% (από 22%), ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι μόλις τα βγάζουν πέρα» αυξάνεται στο 58% (από 54%). Όσοι αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους παραμένουν στο 8-9%, ενώ όσοι δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί επίσης δεν μεταβάλλονται σημαντικά (13-14% το τελευταίο δίμηνο).

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

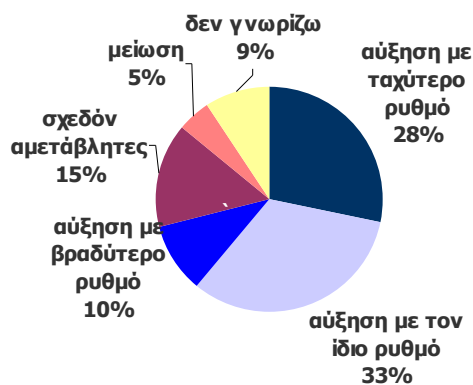
**ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ
ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ**

**ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ
ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ**

**ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ
ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ**

**ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ
ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ**

Πηγή: IOBE